

1. ONDERHOUD KNOTBOMEN EN HAKHOUT

ACTIVITEITEN

Het onderhoud van deze karakteristieke landschapselementen bestaat uit het afzetten van de boom of stoof, het afvoeren van hout en het vervangen van te oude stoven. In hakhout zagen we takken van verschillende dikte laag bij de grond af. Bij knotbomen zagen we de takken vanaf de ladder of de grond vanaf ongeveer 2 meter hoogte af. Soms kunnen we vanuit de knotboom zelf zagen. Op de grond worden de afgezaagde grote takken in kleinere stukken gezaagd. Vanaf hier gaan ze naar een centraal punt. Het knotten van bomen is niet zonder gevaar. Vaak is sprake van achterstallig onderhoud, waardoor het nodig is om zwaar hout te zagen.

Bekijk op de achterkant van deze pagina hoe jij je kunt beschermen tijdens de werkzaamheden.

WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden en de bijbehorende handgereedschap omvatten:

- ▶ Werken op hoogte
- ▶ Knotten van een knotboom of hakhout
- ▶ Takken slepen, verwerken van takafval (bijvoorbeeld in een takkenril)
- ▶ Dunnen van hakhout

GEREEDSCHAP

ladder, trap, zekering

handzaag, pistoolzaag, jirizaag, beugelzaag, stokzaag, telescoopstok, snoeischaar

hark, spade, riek, hooivork, snoeischaar, handschoenen, veiligheidsbril

handzaag, pistoolzaag, beugelzaag, snoeischaar

Roderwolderdijk 60
9744 TH Groningen (Hoogkerk)
telefoon: (050) 534 51 99

e-mail: info@landschapsbeheergroningen.nl
www.landschapsbeheergroningen.nl

Landschapsbeheer
Groningen

Overzicht persoonlijke beschermingsmiddelen

Verplichte minimale persoonlijke standaarduitrusting = stevige werkschoenen en nauwsluitende kleding.

A = Aanbevolen

V = Verplicht

Activiteit

Onderhoud knotbomen en hakhout

Activiteit	Veiligheids-schoenen	Veiligheids-broek	Hand-schoenen	Veiligheids-helm	Veiligheids-bril	Gelaats-schermb	Gehoorscher-ming	Veiligheids-gordel	Klim/zitgordel	Mondkapje
Ladder/trap	V		A	V	A	A				
Pistoolzaag	V		A							
Jirizaag	V		A							
Beugelzaag	V		A							
Stokzaag	V		A	V	V					
Handzaag	V		A							
Snoeischaar	V		A							
Hark	V		A							
Spade	V		A							
Riek	V		A							
Hooivork	V		A							
Telescoopstok	V		A							
Slaggereedschap	V		A							
Motorkettingzaag	V*	V	V	V		V	V			

Veiligheidsschoenen voorzien van een goed profiel en stalen neus. Het dragen van klompen moet beperkt worden tot werkzaamheden waarbij geen gevaar voor uitglijden is.

Bij gebruik van een gelaatsschermb vervalt de verplichting voor oogbescherming. Indien het gevaar bestaat dat zeer fijn materiaal door de gelaatsbescherming heen dringt, is een veiligheidsbril verplicht.

Boven 80 dB (A) is het gebruik van gehoorbescherming verplicht.

* Gebruik van gemotoriseerd of elektrisch gevoerd gereedschap door vrijwilligers van Landschapsbeheer Groningen is niet toegestaan

** Bij aanwezigheid van injectienaalden speciale handschoenen dragen.

*** Bij aanwezigheid van doornen

**** Bij voorkeur (veiligheids)laarzen.

RISICO'S

Mogelijke risico's bij deze werkzaamheden en het gebruik van de gereedschappen zijn:

- ! Vallende of zwiepende takken of wegslingerende materialen.
- ! Ongecontroleerd wegslaan van takken door vrijkomende houtspanning.
- ! Struikel- en valgevaar bij werken op hoogte.
- ! Kans op verwondingen zoals zaag- en snijwonden, takken en of zaagsel in de ogen.

AANDACHTSPUNTEN

Draag altijd de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen:

- ▶ Werkhandschoenen.
- ▶ Schoenen of laarzen met profielzool en stalen neus.
- ▶ Veiligheidshelm.
- ▶ Veiligheidsbril dragen bij gebruik stokzaag.

Aandachtspunten tijdens de werkzaamheden:

- ▶ Op vallende takken en elk ander gevaar letten.
- ▶ Beoordeel de houtspanning en of hangrichting.
- ▶ Zorg er voor dat tijdens het zagen niemand in de buurt van te knotten boom bevindt.
- ▶ Werkplek opruimen en schoonhouden.

Verklein de risico's op verwondingen

- ▶ Plaats de vrije hand nooit in het verlengde of naast de zaagsnede.
- ▶ Zorg ervoor dat het zaagsel niet in de ogen waait.
- ▶ Let op elkaar en op mogelijke gevaren.
- ▶ Verplaats de ladder regelmatig voor een optimale werkpositie en voorkom reiken.
- ▶ Zet de ladder zo nodig met borglijnen vast.
- ▶ Controleer het lichaam na afloop van de werkzaamheden op tekenen.

Roderwolderdijk 60
9744 TH Groningen (Hoogkerk)
telefoon: (050) 534 51 99

e-mail: info@landschapsbeheergroningen.nl
www.landschapsbeheergroningen.nl

Landschapsbeheer
Groningen